

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเพื่อศึกษากลุ่มของตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีที่สุด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 188 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความรู้พื้นฐานเดิม ทักษะคิดต่อวิชาชีพรู แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน และเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในคณะศึกษาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว แบบสอบถามสถานภาพแวดล้อมทางบ้าน แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดทักษะคิดต่อวิชาชีพรู และแบบสำรวจนิสัยในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal model) ขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในคณะศึกษาศาสตร์ เป็นแบบจำลองที่ได้รับการปรับปรุงสัมประสิทธิ์เส้นทาง และผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ดังแสดงในแผนภาพที่ 16 ซึ่งจากแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในคณะศึกษาศาสตร์ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงจากตัวแปรอิสระ 4 ตัว คือ ความรู้พื้นฐานเดิม ทักษะคิดต่อวิชาชีพรู นิสัยในการเรียน และเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม โดยความรู้พื้นฐานเดิมส่งผลสูงสุด และเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมส่งผลต่ำสุด และได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางอ้อมจากตัวแปร 2 ตัว คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์ของผล (Effect coefficients) ซึ่งประกอบด้วย ผลทางตรง (Direct effect) ผลทางอ้อม (Indirect effect) และผลรวม (Total effect) ของตัวแปรอิสระต่างๆ ที่ศึกษา ซึ่งมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในคณะศึกษาศาสตร์ สรุปผลได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ปริมาณผลทางตรง ผลทางอ้อม และผลรวม ของตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในคณะศึกษาศาสตร์

ตัวแปร	ผลทางตรง	ผลทางอ้อม	ผลรวม
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	-	.2207	.2207
ความรู้พื้นฐานเดิม	.4038	.0263	.4301
ทัศนคติต่อวิชาชีพรู	.1476	.0565	.2041
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	.1792	.1792
นิสัยในการเรียน	.2615	-	.2615
เวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม	.1221	-	.1221

5.1.3 กลุ่มของตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีที่สุด จากผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4 ตัวคือ ความรู้พื้นฐานเดิม นิสัยในการเรียน ทัศนคติต่อวิชาชีพรู และเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม โดยตัวแปรทั้งสี่ตัวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ประมาณร้อยละ 35.59

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านแรกเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ และด้านที่สองเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 การนำผลการวิจัยไปใช้

5.2.1.1 จากข้อค้นพบของการวิจัย องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากที่สุด คือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักศึกษาเอง ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมการเรียนของนักศึกษา ทุกฝ่าย คือ ตัวนักศึกษา ผู้ปกครอง และมหาวิทยาลัย ควรร่วมมือกันเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่ดี ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีผลการเรียนดีขึ้น และประสบความสำเร็จในการเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการใช้เวลาในการศึกษาเพิ่มเติม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน และความรู้พื้นฐานเดิม โดยควรจะได้มีการกวดขันการใช้เวลาของนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม รู้จักการวางแผนในการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพ

5.2.1.2 ควรจะเน้นถึงทัศนคติต่อวิชาชีพครู เพื่อให้นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในคณะศึกษาศาสตร์มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ครูและอาจารย์ผู้สอนควรปลูกฝังในเรื่องนี้ให้มาก และสถาบันที่เปิดคณะศึกษาศาสตร์ควรจะมีการเผยแพร่และให้ความรู้สารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับคณะศึกษาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่สนใจที่จะเรียนในคณะนี้ได้ทราบ ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เข้ามาเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และสำเร็จออกไปเป็นครูที่ดีเพื่อช่วยพัฒนาประเทศชาติต่อไป

5.2.1.3 จากข้อค้นพบของการวิจัย ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกนักเรียนที่จะเข้ามาเรียนในคณะศึกษาศาสตร์น่าจะนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทัศนคติต่อวิชาชีพครูมาคิดรวมกับวิชาอื่นๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ

5.2.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรได้มีการศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในคณะศึกษาศาสตร์ให้ละเอียด และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น ตัวแปรด้านครูผู้สอน ด้านเพื่อน เพื่อให้สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5.2.2.2 ควรศึกษาแบบจำลองของความสัมพันธ์ โดยแยกเป็นแบบจำลองของแต่ละชั้นปีด้วย เพื่อจะได้เปรียบเทียบถึงข้อเหมือนและข้อแตกต่าง

5.2.2.3 ควรจะได้มีการวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และนักศึกษาคณะอื่นๆ ในสถาบันการศึกษาอื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งน่าจะ ได้แบบจำลองที่แตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในหลาย ๆ ด้านแตกต่างกัน